

Varlık Fonu 10 milyar dolar yatırımla rafineri ve petrokimya tesisi kuracak

Dış ticaret açığını azaltmak amacıyla stratejik yatırımları gündemine alan Türkiye Varlık Fonu, ilk yatırımını rafineri ve petrokimya alanında gerçekleştirecek.

Türkiye Varlık Fonu (TVF), rafineri ve petrokimya alanındaki dış ticaret açığının azaltılması amacıyla Adana'nın Ceyhan ilçesinde yaklaşık 10 milyar dolar yatırımla rafineri ve petrokimya tesisi kuracak. Anadolu Ajansı muhabiri Nuran Erkul Kaya'nın haberinde Hazine ve Maliye Bakanlığının 2020-2022 Yeni Ekonomi Programı kapsamında, TVF'nin özel sektör veya yabancı sermaye iş birliklerine dayanan petrokimya, madencilik ve yerli kaynaklardan elektrik üretimi alanında sabit sermaye yatırımlarında yer almasının öngörüldüğü hatırlatıldı.

TÜRKİYE VARLIK FONU İLK YATIRIMINI RAFİNERİ VE PETROKİMYA ALANINDA YAPACAK
AA muhabirinin TVF'den edindiği bilgiye göre, bu kapsamda, dış ticaret açığını azaltmak amacıyla stratejik yatırımları gündemine alan fon, ilk yatırı-

mini rafineri ve petrokimya alanında yapacak. Türkiye Varlık Fonunun yaklaşık 10 milyar dolar yatırımla Adana'nın Ceyhan ilçesinde kuracağı rafineri ve petrokimya kompleksinin inşasına, tasarım ve mühendislik çalışmalarının tamamlanmasının ardından 2023'de başlanacak.

İNŞAAT SÜRESİNCE YAKLAŞIK 10 BİN İSTİHDAM
İnşaat süresince yaklaşık 10 bin, faaliyet döneminde ise 5 bin kişilik istihdam oluşturması beklenen projenin, ileri teknoloji ve yenilikçi üretim yöntemleri açısından

dünyada örnek gösterilen yatırımlar arasında yer alması hedefleniyor.

CEYHAN'IN "PETROKİMYA ÜSSÜ" OLMASI SAĞLANACAK

Söz konusu rafineri ve petrokimya kompleksi, Ceyhan'ın uluslararası enerji merkezi olması hedefine destek sağlayacak. Projeyle, bölgede petrokimya üssü ve kimya kümelenmesi geliştirebilmek adına ihtiyaç duyulan ham maddelerin üretilmesi ve gerekli alt yapı yatırımlarının hayata geçirilmesi sağlanacak.

PETROKİMYA ÜRÜNLERİNDE İHTİYACIN YÜZDE 80'İNDEN FAZLASI İTHAL EDİLİYOR. YATIRIM TAMAMLANDIĞINDA CARİ AÇIĞI 1 MİLYAR 500 MİLYON DOLAR AZALTIYOR PLANLANIYOR

Türkiye'nin rafineri ürünün ithalatı geçen yıl itibarıyla 21 milyon ton olarak gerçekleşti. Petrokimya ürünlerinde ihtiyacın yüzde 80'inden fazlası ithal edilirken, 2018'de bu alanda 13 milyar dolar dış ticaret açığı vardı. Türkiye Varlık Fonu, rafineri ve petrokimya yatırımlarını bu alandaki dış ticaret açığının kalıcı olarak azaltılmasına katkıda bulunmayı hedefliyor. Söz konusu yatırımın, dış ticaret dengesine yılda 1,5 milyar dolar katkı sağlaması bekleniyor.

2022 yılında Türk müteahhitler, yurt dışında 17,8 milyar dolarlık yeni projenin inşaatını taahhüt etti

Türkiye'nin en rekabetçi hizmet alanlarından olan yurt dışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında Türk müteahhitler, Rusya-Ukrayna savaşının tüm olumsuzluklarına rağmen 2022 yılında 17,8 milyar dolarlık proje üstlendi. Sektörün 2022 yılı yurt dışı performansı ve 2023 yılı vizyonu ile hedefleri, Türkiye Müteahhitler Birliği'nin (TMB) ev sahipliğinde ve Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla, TMB Başkanı M. Erdal Eren ile Türk Müşavir, Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB) Başkanı İrfan Aker'in yer aldığı "Yurt Dışı Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Hizmetleri Değerlendirme Toplantısı"nda ele alındı.

MEHMET MUŞ: "MÜTEAHHİTLİK VE TEKNİK MÜŞAVİRLİK FİRMALARIMIZIN DIŞ TİCARETİMİZDEKİ YÜKSELİŞİN ÖNEMLİ AKTÖRLERİ OLDUĞUNUN HER ZAMAN FARKINDAYIZ."

Toplantıda konuşan Bakan Muş, Cumhuriyetimizin 100. yılında da mal ve hizmet ihracatında yeni başarılar imza atmak için özel sektör ile çalıştıklarından söz ederek, "Müteahhitlik ve teknik müşavirlik firmalarımızın dış ticaretimizdeki yükselişin önemli aktörleri olduğunun her zaman farkındayız. Hizmet gelirlerimize yaptığı doğrudan katkının yanında inşaat sektörü malzemeleri ihracatının artırılması, işçi gelirleri ile döviz girdisi sağlanması ve ülkemize ilgili olumlu algının güçlenmesi konularında da sektörün etkisi oldukça kuvvetlidir" dedi. Yurt dışında tamamlanan her projenin, sadece bir yapı olmanın ötesinde, ülkemizi temsil eden bir eser niteliği taşıdığına dikkat çeken Ticaret Bakanı Muş, "Yurt dışı müteahhitlik sektörümüz 2022'yi 17,8 milyar dolar bir proje değeri büyüklüğü ile kapatmış ve sektör, gücünü ve direncini bir kez daha ispatlamıştır. Böylelikle, üstlenilen toplam proje sayısı 11.605'e; projelerin toplam değeri ise 471,7 milyar dolara yükselmiştir. Dünya üzerinde proje gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı ise 2022 sonu itibarıyla 133'e yükselmiştir. Hedefimiz, dünyada Türk müteahhidinin gitmediği, eser vermediği ülke kalmamasıdır."

"BAĞIMSIZ DEVLETLER TOPLULUĞU YÜZDE 37,6 İLE YİNE İLK SIRADA YER ALDI"

Bakan Muş, yurt dışındaki projelerle ilgili şu bilgileri aktardı: "Bölgesel olarak baktığımızda, 2022 yılında proje büyüklüğü bakımından Bağımsız Devletler Topluluğu yüzde 37,6 ile yine birinci sırada. İkinci sırada ise, payı yüzde 24,5 ile iki katına çıkan Avrupa Bölgesi bulunuyor. Ortadoğu ise yüzde 18,5 ile bu sene üçüncü sırada. yüzde 12,7'lik pay ile Sahra-altı Afrika bölgesinde de yerimizi sağlamıştığımızı görüyoruz. İlk 10 ülkeye baktığımızda, Rusya birinci sıradaki yerini korumakla birlikte, bir önceki sene 11 milyar dolar civarında bir büyüklük ile rekor kırılmışken savaşın sonucu olarak bu sene ise 2 milyar dolar değerinde bir proje büyüklüğüne ulaşılmış durumdadır."

"TÜRK YURT DIŞI TEKNİK MÜŞAVİRLİK PROJE DEĞERİ 3 MİLYAR DOLAR OLDU"

Bakan Muş, son yıllarda Türk yurt dışı teknik müşavirlik sektörünün de marka haline geldiğini ve dünyadaki konumunu yükselttiğini belirterek, sektörün 2022 yılında yıllık proje bedelinin yüzde 55 civarında artarak 236 milyon dolar olduğunu ve böylece toplam teknik müşavirlik proje değerinin yaklaşık 3 milyar dolara ulaştığını kaydetti.

M. ERDAL EREN: "SEKTÖR AVRUPA'DA DAHA ÇOK SAVIDA VE KATMA DEĞERİ YÜKSEK PROJELER ÜSTLENİYOR"

Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) Başkanı M. Erdal Eren ise Türk müteahhitlerin 2021 yılında küresel pazar da daralma yaşanmasına rağmen salgından toparlanma sürecinin etkisi ve petrol fiyatlarındaki artışa bağlı olarak yurt dışında 31 milyar dolar tutarında yeni proje üstlenildiğini ancak geçtiğimiz yıl Rusya-Ukrayna savaşının faaliyetler açısından dengeleri değiştirerek sektör için büyük bilinmezlikler getirdiğini söyledi.

"YILLIK HEDEFİMİZİ ORTA VADEDE 50 MİLYAR DOLARIN ÜSTÜNE ÇIKARMAYI ÖNGÖRMÜŞTÜK"

Başkan Eren, konuşmasını şöyle sürdürdü: "2021 yılında kaydedilen bu başarı çerçevesinde, üstleneceğimiz yeni projeler için yıllık hedefimizi de 30 milyar dolar olarak belirlemiş, orta vadede bu rakamı 50 milyar dolar seviyesinin üstüne çıkarmayı öngörmüştük. Sayın Cumhurbaşkanımız da bizlere olan güvenleri neticesinde, orta vade için üstlenilecek proje hedefini 75 milyar Dolar olarak telaffuz etmişlerdi. Tüm olumsuz gelişmelere rağmen, Cumhurbaşkanımızın belirlediği hedefi görev bilerek çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bugün 'Türk müteahhitliği' dünyada artık bir marka haline gelmiştir. Türk müteahhitlik firmaları faaliyetlerini ağırlıklı Avrasya ve Orta Doğu'da sürdürürken, Afrika'da rakipleri karşısında öne çıkmakta ve Avrupa'da giderek artan sayıda ve katma değeri yüksek projeler üstlenmektedirler."

"DAHA ÇOK SAVIDA TÜRK İŞGÜCÜ İSTİHDAMI İÇİN ÇALIŞMALAR SÜRÜYOR"

TMB Başkanı Eren, üstlendiği projelerle Türkiye'nin inşaat malzemeleri ihracatına da önemli biçimde destek olan sektörün öncelikli hedeflerinden birinin yurt dışı projelerde istihdam edilen Türk işgücü sayısının artırılması olduğunu vurguladı. Eren, "Bu konudaki gabbalarımızın önündeki iki büyük engel olan işçilerimizden alınan gelir vergisi sorununu, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları ve Hazine ve Maliye Bakanlığının girişimleri neticesinde geçtiğimiz ay itibarıyla çözdük. İkinci sorun olan hukuki uyumsuzluklar konusunda da yine Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları ve Ticaret Bakanlığının kararlılığı çerçevesinde Ocak ayı sonuna kadar çözüme ulaşılmış olacaktır" dedi.

ÖNE ÇIKAN PAZARLAR VE BEKLENTİLER...

Savaşla birlikte Rusya'da birinciliği muhafaza ettiklerini, Ukrayna'daki projelerin ise sekteye uğradığını söyleyen Eren, savaş sonrasında Ukrayna'nın yeniden imarı sürecinde rol almak için çalıştıklarını aktardı. Eren, Irak ve Körfez ülkelerinin sektör için önemini koruduğuna işaret ederken, "Irak'a yakın zamanda bir müteahhitlik heyeti ziyareti düzenleyeceğiz. Önümüzdeki 10 yıl içinde hayata geçirilmesi öngörülen yaklaşık 3,3 trilyon dolar tutarında proje ile bölgede öne çıkan Suudi Arabistan ile sektörel temaslar geçen yıl hız kazandı. Suudi Arabistan'a da bir müteahhitlik heyeti ziyareti için çalışmalar başlandı" şeklinde konuştu. Bu kapsamda TMB'nin İslam Ülkeleri Müteahhitler Federasyonu'nun (FOCIC) yeni dönem yönetiminde Başkan Yardımcılığı düzeyinde temsil edilecek olmasının önemini vurgulayan TMB Başkanı Eren, sektörün Kamu-Özel İşbirliği konusundaki deneyi çerçevesinde de önümüzdeki dönemde yeni projeler üstlenmeyi ve ülkelerde yatırımcı olarak da yer almayı hedeflediklerini belirtti.

H. İRFAN AKER: "TEKNİK MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ İÇİN ÖNCELİKLE İÇ PAZARDA TALEP GELİŞTİRİLMELİ"

Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB) Başkanı H. İrfan Aker de Türk teknik müşavirlik firmaları olarak yurt dışında geçen yıl elde ettikleri başarıdan dolayı gurur duyduklarını ifade ederek, "2022 yılında alınan projelerin ortalama bedellerinde bir önceki yıla göre yüzde 58'lik bir artış olduğu görülmüştür. Ayrıca son yıllarda, teknik müşavirlik firmalarının yurt dışında sözleşme bedeli 100-150 milyon dolar olan ihalelerde başarılı olduklarını ifade etmek isterim" dedi. Aker, "Firmalarımız ülkemizdeki işlerin azalması nedeniyle küçülmemekte; yetmişmiş, deneyimli, nitelikli elemanların firmalarda istihdamında süreklilik sağlamakta oldukça zorlanmaktadır. Teknik müşavirlik hizmetleri için öncelikle iç pazarda talep geliştirilmeli, kamu yatırımlarının planlama ve gerçekleştirilmesinde, her türlü yatırım projelerinin geliştirilmesinde ve dayanıklı yapıların üretilmesinde Türk teknik müşavirlik firmalarından yararlanılmalıdır" şeklinde konuştu.